

La necessitat de plantejar-se de bell nou la renovació dels actuals espais turístics obsolets i la recuperació de la qualitat ambiental, l'anomenat "Pla Renove dels espais turístics madurs", és conseqüència de la desordenada política urbanística duta a terme anys enrere. Aquestes IV Jornades sobre ordenació del territori, anomenades Recuperació d'Espais Turístics, completen les de l'any passat sobre ordenació territorial i model turístic, i formen part del marc d'estratègies futures en què l'ordenació territorial i l'urbanisme no es poden contemplar aïlladament del turisme i a la inversa. La reordenació dels usos sobre el territori, el consum del sòl, el creixement futur, la sostenibilitat, el medi ambient, el paisatge -natural i urbà-, la gestió de l'àrea litoral, etc., no són suficients i, des del punt de vista urbanístic, és necessari examinar les transformacions urbanes que han derivat en models avui dia obsolets i corregir-les per a la seva recuperació com a espais atractius de vida col·lectiva, lleure i turisme.

Aquestes jornades estan dedicades en general a aquest debat i, en particular, a l'anàlisi, des de l'òptica dels professionals urbanistes, del futur de la zona de la Platja de Palma, precisament perquè es tracta d'un espai mixt on es concentren usos turístics, residencials, comercials i de lleure. La Platja de Palma té una situació estratègica singular respecte de Palma-ciutat, i això i la seva connexió -molt propera- amb l'aeroport la converteixen en una zona per naturalesa pionera i receptora del turisme de masses. D'aquesta manera, esdevé un laboratori urbà amb un important front a la mar Mediterrània que, a més, ha entrat en un important procés de renovació, de millora i d'anàlisi urbanística amb diversos eixos de treball: l'articulació de models de restauració urbana, de reconversió o d'esponjament dels impactes específics, de gestió de l'espai urbà (manteniment de l'activitat residencial i turística compatible amb les activitats recreatives i de lleure), formulació d'objectius de qualitat, recuperació de les pedreres com a espais lúdics, recreació d'espais públics, dotació d'equipaments singulars i reducció de la mobilitat urbana amb la creació d'aparcaments dissuasius i una aposta clara pel transport públic, entre d'altres.

Davant de tot això, es fa necessària la continuació del debat sobre el model turístic adequat al present i al futur, sobre la potenciació del turisme d'hotel davant del d'habitatge de lloguer o el de segona residència i sobre el consum territorial d'aquesta darrera modalitat. Estudis recents fan palès un desenvolupament i una densitat que aviat poden arribar a esdevenir perillosos, així com l'oblit en la planificació de les zones ja transformades i urbanitzades, que requereixen actuacions urbanístiques de renovació urgents. Per aquest motiu, les jornades es divideixen en dos grans blocs: Actuacions urbanístiques i territorials i Programes estratègics de renovació turística. A més, això implica un altre gran aspecte no expressament indicat: el del seu finançament, ja que les entitats locals normalment no poden assumir per elles mateixes els costos d'aquests plans. És absolutament necessari articular mecanismes innovadors de gestió on unir les diferents aportacions públiques i privades.

Així doncs, a partir d'aquest punt queden obertes les portes d'aquestes jornades dedicades a la seva reflexió i debat.

COL·LEGI OFICIAL
D'ARQUITECTES
ILLES BALEARS

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Turisme

PLATJA de PALMA
CONSORCI

IV JORNADES SOBRE
ORDENACIÓ DEL TERRITORI

Recuperació d'espais turístics

Actuacions urbanístiques
i territorials.

Programes estratègics de
renovació turística.

Palma de Mallorca,
21 i 22 de novembre de 2005
Sala d'actes del
Col·legi Oficial d'Arquitectes
de les Illes Balears

COL·LEGI OFICIAL
D'ARQUITECTES
ILLES BALEARS

21 de novembre

1ª JORNADA: ACTUACIONS URBANÍSTIQUES I TERRITORIALS

16.00 ACREDITACIONS I RECOLLIDA DE DOCUMENTACIÓ

16.15-16.30 INAUGURACIÓ OFICIAL

- Excm. Sr. Raimon Martínez Fraile
Secretari general de Turisme del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.
- Hble. Sr. Joan Flaquer Riutort
Conseller de Turisme del Govern de les Illes Balears.
- Excma. Sra. Catalina Cirer Adrover
Batlessa de l'Ajuntament de Palma.
- Sra. Clara María del Moral Torres
Gerent del Consorci Platja de Palma.
- Il·lm. Sr. Lluç Tomás Munar
Batle de l'Ajuntament de Lluçmajor.
- Il·lm. Sr. Luis Antonio Corral Juan
Degà del Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears.

16.30-17.15 "Actuacions urbanístiques i territorials per a la recuperació dels fronts marítims"

- Sra. Beth Galí Camprubí, arquitecta.

17.30-18.15 "Anàlisi urbanística i propostes de renovació i millora d'espais turístics obsolets"

- Sr. Bernardo Ynzenga Acha
Doctor arquitecte professor titular de Projectes de l'ETS d'Arquitectura de Madrid.
- Sr. Vicente Mirallave Izquierdo
Doctor arquitecte, professor titular d'Urbanística i Ordenació del Territori de la Universitat de Las Palmas de Gran Canària.

18.30-19.00 PAUSA

19.00-20.30 TAULA RODONA: "La reconversió territorial a les destinacions turístiques madures"

Moderador: Sr. Antonio Tarabini Castellani, sociòleg.

Hi participen:

- Il·lm. Sr. Josep Aloy Pons
Director general d'Ordenació i Planificació Turística, Govern de les Illes Balears.
- Il·lm. Sr. Jaume Massot Sureda
Director general d'Ordenació del Territori del Govern de les Illes Balears.
- Sr. Bernardo Ynzenga Acha
Doctor arquitecte, professor titular de Projectes de l'ETS d'Arquitectura de Madrid.
- Sra. Flora Pescador Monagas
Arquitecta i urbanista, directora de l'Escola d'Arquitectura de Las Palmas de Gran Canària..
- Sr. Josep Mariné i Grau
President de la Comissió de Turisme de la Federació Espanyola de

Municipis i Províncies (FEMP).

22 de novembre

2ª JORNADA PROGRAMES ESTRATÈGICS DE RENOVACIÓ TURÍSTICA

16.15 RECOLLIDA DE DOCUMENTACIÓ

16.30-17.15 "Aplicacions a la renovació turística de models i mesures polítiques i econòmiques a la pràctica urbana"

- Sr. Manuel Ayllón Campillo, arquitecte, urbanista i escriptor.

17.30-18.15 "Programes estratègics de renovació turística"

- Sr. Manuel A. González Fusteguera, arquitecte i urbanista.

18.30-19.00 PAUSA

19.00-20.30 TAULA RODONA: "El futur dels espais turístics al litoral balear"

Moderador: Sr. Antoni Munar Cardell, Assessor d'empreses i activitats turístiques.

Hi participen:

- Il·lm. Sr. Joan Ganyet Solé
Arquitecte, director general d'Arquitectura i Paisatge de la Generalitat de Catalunya.
- Sr. Francisco Mangado Beloqui
Arquitecte.
- Sr. Vicente Mirallave Izquierdo
Doctor arquitecte, professor titular d'Urbanística i Ordenació del Territori de la Universitat de Las Palmas de Gran Canària.
- Doctor Joaquín Tintoré Subirana
Director de l'Imedea
- Sr. Josep Palet Pujol
Gerent de Consultoria Deloitte
- Sra. Ina Martínez Cañellas
Directora del Departament Turístic de la Caixa de Balears "Sa Nostra".

20.30-20.45 CLOENDA

- Il·lm. Sr. Luis Antonio Corral Juan
Degà del Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears.

DATES I LLOC DE CELEBRACIÓ

Dates: dies 21 i 22 de novembre de 2005.
Sala d'actes del Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears, carrer Portella, 14, Palma de Mallorca.

Inscripció i assistència lliures.

Inscripció (imprescindible per a l'emissió del títol acreditatiu d'assistència):

Secretaria d'Activitats Tècniques i Culturals
Demarcació Mallorca del COAIB (Joana Nadal)

Tel.: 971 22 86 58

Fax: 971 72 04 63

E-mail: culturapalma@coaib.es

Web: www.coaib.es

A la finalització de les jornades es lliurarà un títol acreditatiu d'assistència.

DIRECCIÓ DE LES JORNADES

Antonio Ramis Ramos

Luis A. Corral Juan

COMITÈ ASSESSOR DE LES JORNADES

Antonio Ramis Ramos

Luis A. Corral Juan

Clara María del Moral Torres

Pedro Carretero de Oleza

Bernardino Seguí Coll

Joana Aina Salvà Cabrer

ORGANITZACIÓ I COL-LABORACIONS

Organitzador: COAIB

Col·laboradors: Govern de les Illes Balears i

Consorci Platja de Palma.

Direcció i coordinació: COAIB

Les jornades es transmetran per videoconferència a les demarcacions d'Eivissa-Formentera i Menorca.